PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/1191

ze dne 11. srpna 2020,

kterým se zavádějí opatření proti zavlékání organismu Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) do Unie a jeho rozšiřování na území Unie a kterým se zrušuje prováděcí rozhodnutí (EU) 2019/1615

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ze dne 26. října 2016 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013, (EU) č. 652/2014 a (EU) č. 1143/2014 a o zrušení směrnic Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES ([1]), a zejména na článek 30 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS ([2]), a zejména na čl. 22 odst. 3 a článek 52 uvedeného nařízení.

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) (dále jen „dotčený škodlivý organismus“) v prováděcím nařízení Komise (EU) 2019/2072 ([3]) v současnosti není uveden jako karanténní škodlivý organismus pro Unii ani jako regulovaný nekaranténní škodlivý organismus pro Unii.

(2) Od roku 2018 však členské státy hlásí ohniska dotčeného škodlivého organismu na porostech rajčat na svém území a opatření přijatá k eradikaci tohoto organismu. Analýza rizika škodlivého organismu provedená Německem v roce 2018 a Itálií v roce 2019 ukázala, že dotčený škodlivý organismus a jeho škodlivé účinky by mohly být z rostlinolékařského hlediska pro Unii závažné, zejména pro produkci *Solanum lycopersicum* L. a *Capsicum annuum*.

(3) Na tomto základě bylo přijato prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/1615 ([4]) s cílem zavést opatření proti zavlékání dotčeného škodlivého organismu do Unie a jeho rozšiřování na území Unie.

(4) Po přijetí prováděcího rozhodnutí (EU) 2019/1615 byly získány novější vědecké informace ohledně rozšiřování dotčeného škodlivého organismu a testovacích metod, jež odůvodňují nutnost opatření, která budou podrobnější než opatření stanovená prováděcím rozhodnutím (EU) 2019/1615.

(5) Testům by konkrétně měla být podrobena osiva *Solanum lycopersicum* L. a *Capsicum* spp. bez ohledu na jejich původ. Důležité je to kvůli nejistotám ohledně výskytu tohoto škodlivého organismu ve světě, a protože osiva různého původu se během obchodování často míchají v partiích, čímž narůstá riziko šíření dotčeného škodlivého organismu.

(6) Zřízení stanovišť produkce bez výskytu škodlivého organismu musí navíc podléhat určitým opatřením, aby se zajistila produkce zdravého materiálu.

([1]) Úř. věst. L 317, 23.11.2016, s. 4.
([2]) Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1.
([3]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/2072 ze dne 28. listopadu 2019, kterým se stanoví jednotné podmínky pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, pokud jde o ochranná opatření proti škodlivým organismům rostlin, a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 690/2008 a mění prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2019 (Úř. věst. L 319, 10.12.2019, s. 1).
([4]) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/1615 ze dne 26. září 2019, kterým se zavádějí mimořádná opatření proti zavlékání organismu Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) do Unie a jeho rozšiřování na území Unie (Úř. věst. L 250, 30.9.2019, s. 91).

(7) Odrůdy *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, se nepovažují za rostliny představující riziko infekce a šíření dotčeného škodlivého organismu. Tyto odrůdy by tudíž měly být osvobozeny od povinnosti testování, pokud je jejich odolnost úředně potvrzena.

(8) Odběr vzorků a testování by se měly provádět za zvláštních podmínek na základě nejnovějších informací získaných na unijní a mezinárodní úrovni. Metody založené na polymerázové řetězové reakci v reálném čase jsou pro zjištění a identifikaci dotčeného škodlivého organismu nejefektivnější. Metoda ELISA je méně citlivá a méně specifická, jelikož se zjistilo, že při ní dochází ke křížové reakci s jinými viry rajčat. Kvůli pandemii COVID-19 však vznikl nedostatek sad potřebných ke zjišťovacím metodám založeným na polymerázové řetězové reakci v reálném čase. Metoda ELISA by do 1. října 2020 měla být rovněž považována za vhodnou metodu zjišťování a identifikace dotčeného škodlivého organismu. Tento odběr vzorků a testování by se měly provádět vedle odběru vzorků pro fyzické kontroly, jenž se provádí v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2019/2130 ([5]), aby se zajistila zvýšená úroveň fytosanitární ochrany Unie.

(9) Podmínky pro přemísťování rostlin určených k výsadbě by se neměly vztahovat na rostliny již vyprodukované v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2019/1615, protože by nebylo přiměřené vyžadovat další testování uvedených osiv a protože ve většině případů by uvedené podmínky nebylo možné prakticky zavést.

(10) Příloha III prováděcího nařízení (EU) 2019/2130 stanoví pravidla pro operace, které mají být prováděny během fyzických kontrol rostlin určených k výsadbě, včetně odběru vzorků. Kromě uvedených pravidel a za účelem přizpůsobení četnosti odběru vzorků a testování v souvislosti s rostlinolékařským rizikem dotčeného škodlivého organismu by členské státy měly definovat četnost odběru vzorků a testování při dovozu u zásilek dotčených osiv a dotčených rostlin určených k výsadbě. Míra takové četnosti by neměla být nižší než 20 % dovezených dotčených osiv a dotčených rostlin určených k výsadbě, aby bylo zajištěno, že bude zkontrolován dostatečně reprezentativní vzorek.

(11) Prováděcí rozhodnutí (EU) 2019/1615 by mělo být zrušeno a nahrazeno tímto nařízením, aby se zohlednilo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 a prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/2072, která jsou použitelná od 14. prosince 2019.

(12) Toto nařízení by se mělo použít do 31. května 2022, aby bylo možné poskytnout nezbytný čas ke sledování situace a určení fytosanitárního stavu dotčeného škodlivého organismu, pokud jde o území Unie a celosvětové rozšíření.

(13) Za účelem rychlého řešení fytosanitárního rizika dotčeného škodlivého organismu by se měla pravidla stanovená v tomto nařízení začít používat co nejdříve. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost třetím dnem po vyhlášení.

(14) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

a) „dotčeným škodlivým organismem“ se rozumí Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV);

b) „dotčenými rostlinami určenými k výsadbě“ se rozumí rostliny určené k výsadbě *Solanum lycopersicum* L. a *Capsicum annuum*, kromě osiv;

c) „dotčenými osivy“ se rozumí osiva *Solanum lycopersicum* L. a *Capsicum* spp;

d) „dotčenými plody“ se rozumí plody *Solanum lycopersicum* L. a *Capsicum* spp.

([5]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/2130 ze dne 25. listopadu 2019, kterým se stanoví podrobná pravidla pro opatření, která mají být provedena během a po skončení kontrol dokladů, kontrol totožnosti a fyzických kontrol u zvířat a zboží, na které se vztahují úřední kontroly na stanovištích hraniční kontroly (Úř. věst. L 321, 12.12.2019, s. 128).

Článek 2

Zákazy týkající se dotčeného škodlivého organismu

Dotčený škodlivý organismus nesmí být na území Unie dovezen či na tomto území přemísťován nebo držen, množen či uvolňován.

Článek 3

Zjištění výskytu nebo podezření na výskyt dotčeného škodlivého organismu

1. Každá osoba na území Unie, která má podezření na výskyt nebo zjistí výskyt dotčeného škodlivého organismu, neprodleně informuje příslušný orgán a poskytne mu všechny příslušné informace týkající se výskytu nebo podezření na výskyt dotčeného škodlivého organismu.

2. Příslušný orgán při obdržení takové informace:

a) neprodleně získanou informaci zaznamená;

b) přijme veškerá nezbytná opatření s cílem ověřit výskyt nebo podezření na výskyt dotčeného škodlivého organismu;

c) zajistí, aby každá osoba, která má pod svou kontrolou rostliny, jež mohou být napadeny dotčeným škodlivým organismem, byla neprodleně informována o:

   i) výskytu nebo podezření na výskyt dotčeného škodlivého organismu a

   ii) možných rizicích spojených s dotčeným škodlivým organismem a o opatřeních, jež mají být přijata.

Článek 4

Opatření týkající se potvrzeného výskytu dotčeného škodlivého organismu

Pokud je výskyt nebo předpokládaný výskyt dotčeného škodlivého organismu na území členského státu potvrzen, příslušný orgán dotčeného členského státu zajistí přijetí vhodných opatření k eradikaci dotčeného škodlivého organismu v souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2016/2031.

Článek 5

Průzkumy výskytu dotčeného škodlivého organismu v členských státech

1. Členské státy provádějí každoroční průzkumy zaměřené na výskyt dotčeného škodlivého organismu na dotčených rostlinách určených k výsadbě, dotčených osivech a dotčených plodech na svém území, včetně míst produkce dotčeného osiva a dotčených rostlin určených k výsadbě.

2. Uvedené průzkumy:

a) zahrnují odběr vzorků a testování, jak je stanoveno v příloze, a

b) jsou založeny na:

   i) vyhodnocených rizicích zavlékání a rozšiřování dotčeného škodlivého organismu v dotčených členských státech a

   ii) řádných vědeckých a technických zásadách s ohledem na možnost zjištění dotčeného škodlivého organismu.

3. Členské státy každoročně do 30. dubna uvědomí Komisi a ostatní členské státy o výsledcích průzkumů, které byly provedeny v předcházejícím kalendářním roce.

Článek 6

Přemísťování dotčených rostlin určených k výsadbě na území Unie

1. Dotčené rostliny určené k výsadbě smějí být na území Unie přemísťovány pouze tehdy, jsou-li doprovázeny rostlinolékařským pasem a pokud jsou splněny obě z následujících podmínek:

a) dotčené rostliny byly pěstovány na stanovišti produkce, o kterém není známo, že by se na něm vyskytoval dotčený škodlivý organismus, na základě úředních kontrol provedených ve vhodný čas ke zjištění dotčeného škodlivého organismu, a v případě, že dotčené rostliny vykazují příznaky dotčeného škodlivého organismu, byly tyto rostliny podrobeny odběru vzorků a testování příslušným orgánem a tyto testy prokázaly, že rostliny jsou prosté dotčeného škodlivého organismu;

b) partie dotčených rostlin určených k výsadbě byly oddělené od jiných partií dotčených rostlin zavedením vhodných hygienických opatření a fyzickým oddělením.

Odběr vzorků a testování, které jsou uvedeny v tomto odstavci, se provedou tak, jak stanoví příloha.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na:

a) dotčené rostliny odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné;

b) dotčené rostliny určené k výsadbě vyprodukované v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2019/1615.

Článek 7

Přemísťování dotčeného osiva na území Unie

1. Dotčená osiva smí být na území Unie přemísťována pouze tehdy, jsou-li doprovázena rostlinolékařským pasem a pokud jsou splněny obě z následujících podmínek:

a) matečné rostliny byly vyprodukovány na stanovišti produkce, o kterém na základě úředních kontrol provedených ve vhodný čas ke zjištění dotčeného škodlivého organismu není známo, že by se na něm dotčený škodlivý organismus objevil;

b) osiva nebo jejich matečné rostliny prošly odběrem vzorků a testováním na dotčený škodlivý organismus příslušným orgánem, nebo byly podrobeny odběru vzorků a testování provedenému profesionálními provozovateli pod úředním dohledem příslušného orgánu, a na základě uvedených testů bylo zjištěno, že jsou prosté daného škodlivého organismu.

   V případě podezření na výskyt dotčeného škodlivého organismu provedou uvedený odběr vzorků a testování pouze příslušné orgány v souladu s čl. 87 odst. 3 písm. c) nařízení (EU) 2016/2031;

c) je zaznamenán a zdokumentován původ všech partií dotčených osiv.

2. U dotčených osiv, která byla přede dnem 15. srpna 2020 uskladněna, provede příslušný orgán nebo profesionální provozovatelé pod úředním dohledem příslušného orgánu odběr vzorků a testování na dotčený škodlivý organismus před jejich přemístěním na území Unie, a na základě uvedených testů byla osiva shledána prostými uvedených organismů.

3. Odběr vzorků a testování se provedou tak, jak stanoví příloha.

4. Odstavce 1 a 2 se nevztahují na dotčená osiva odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné.

Článek 8

Dovoz dotčených rostlin určených k výsadbě do Unie

1. Dotčené rostliny určené k výsadbě, s výjimkou rostlin odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, pocházející ze třetích zemí, smějí být do Unie dovezeny pouze tehdy, jsou-li doprovázeny rostlinolékařským osvědčením, které v kolonce „Dodatkové prohlášení" obsahuje následující prvky:

a) úřední potvrzení, že dotčené rostliny určené k výsadbě pocházejí z dotčených osiv, která byla podrobena odběru vzorků a testování na výskyt dotčeného škodlivého organismu tak, jak stanoví příloha, a tyto testy prokázaly, že dotčené rostliny jsou prosté dotčeného škodlivého organismu;

b) úřední potvrzení, že dotčené rostliny určené k výsadbě byly vyprodukovány na stanovišti produkce, které je zaregistrováno a pod dohledem státní organizace na ochranu rostlin v zemi původu, a že na základě úředních kontrol provedených v době vhodné ke zjištění dotčeného škodlivého organismu nebyla zjištěna přítomnost daného organismu, a že v případě příznaků byl proveden odběr vzorků a testování na dotčený škodlivý organismus a na základě uvedených testů bylo zjištěno, že jsou prosté daného škodlivého organismu;

c) název registrovaného stanoviště produkce.

2. Dotčené rostliny určené k výsadbě, s výjimkou rostlin odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, pocházející ze třetích zemí, smějí být do Unie dovezeny pouze tehdy, jsou-li doprovázeny rostlinolékařským osvědčením, které v kolonce „Dodatkové prohlášení" potvrzuje danou odolnost.

Článek 9

Dovoz dotčených osiv do Unie

1. Dotčená osiva pocházející ze třetích zemí, s výjimkou osiv odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, smějí být do Unie dovezena pouze tehdy, jsou-li doprovázena rostlinolékařským osvědčením, které v kolonce „Dodatkové prohlášení" obsahuje následující prvky:

a) úřední potvrzení, že byly splněny všechny tyto podmínky:

   i) matečné rostliny dotčeného osiva byly vyprodukovány na stanovišti produkce, o kterém na základě úředních kontrol provedených v době vhodné ke zjištění dotčeného škodlivého organismu není známo, že by se na něm dotčený škodlivý organismus vyskytoval;

   ii) dotčené osivo nebo jeho matečné rostliny byly podrobeny úřednímu odběru vzorků a testování na dotčený škodlivý organismus, a na základě uvedených testů bylo zjištěno, že jsou prosté daného škodlivého organismu;

b) název registrovaného stanoviště produkce.

2. Dotčená osiva odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, pocházející ze třetích zemí, smějí být do Unie dovezena pouze tehdy, jsou-li doprovázena rostlinolékařským osvědčením, které v kolonce „Dodatkové prohlášení" potvrzuje danou odolnost.

Článek 10

Úřední kontroly při dovozu do Unie

Příslušný orgán na stanovišti hraniční kontroly v místě prvního vstupu do Unie odebere vzorky a otestuje nejméně 20 % zásilek dotčeného osiva a dotčených rostlin určených k výsadbě, jak je uvedeno v příloze.

Článek 11

Zrušení prováděcího rozhodnutí (EU) 2019/1615

Prováděcí rozhodnutí (EU) 2019/1615 se zrušuje ode dne 15. srpna 2020.

Článek 12

Doba použitelnosti

Toto nařízení se použije do 31. května 2022.

Článek 13

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 11. srpna 2020.

Za Komisi
Ursula VON DER LEYEN
předsedkyně

PŘÍLOHA

1. **Systémy odběru vzorků osiv s výjimkou osiv odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné**

Odběr vzorků osiva pro testování se provede podle těchto systémů odběru vzorků v závislosti na partiích osiv, které jsou uvedeny v příslušné tabulce mezinárodních standardů pro fytosanitární opatření č. 31 Metodika vzorkování zásilek (ISPM31):

— v případě partií osiva s 3 000 semeny či méně: uplatnění hypergeometrického systému odběru vzorků, který je schopen s 95 % spolehlivostí určit úroveň výskytu napadených rostlin ve výši 10 % nebo vyšší,

— v případě partií osiva s více než 3 000, ale méně než 30 000 semeny: uplatnění systému odběru vzorků, který je schopen s 95 % spolehlivostí určit úroveň výskytu napadených rostlin ve výši 1 % nebo vyšší,

— v případě partií osiva s více než 30 000 semeny: uplatnění systému odběru vzorků, který je schopen s 95 % spolehlivostí určit úroveň výskytu napadených rostlin ve výši 0,1 % nebo vyšší.

Dílčí vzorky sestávají v případě metod založených na polymerázové řetězové reakci (PCR) z maximálního množství 1 000 semen.

Dílčí vzorky sestávají v případě metody Enzyme linked Immuno Sorbent Assay (ELISA) z maximálního množství 250 semen.

2. **Systémy odběru vzorků rostlin určených k výsadbě s výjimkou rostlin odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné**

V případě rostlin určených k výsadbě s výjimkou rostlin odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, se na jedno stanoviště produkce a kultivar sesbírá 200 listů, nejlépe mladých listů na vrchní části rostlin.

V případě rostlin s příznaky se odběr vzorků k testování provede nejméně na 3 listech s příznaky.

3. **Testovací metody pro zjištění a identifikaci dotčeného škodlivého organismu na osivech s výjimkou osiv odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné**

Ke zjištění dotčeného škodlivého organismu na dotčených osivech se použije jedna z následujících testovacích metod:

— ELISA, do 1. října 2020, pouze pro potvrzení nepřítomnosti škodlivého organismu pro vydání rostlinolékařského pasu nebo rostlinolékařského osvědčení,

— polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí v reálném čase pomocí primerů a sond popsaných v protokolu ISF (2020) ([1]),

— polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí v reálném čase s použitím primerů a sond Menzela a Wintera (*Acta Horticulturae*, v tisku).

V případě pozitivního výsledku zjišťovacího testu se za účelem potvrzení identifikace provede druhá testovací metoda odlišná od metody použité pro zjištění, a sice s pomocí jedné z výše uvedených metod polymerázové řetězové reakce s reverzní transkripcí v reálném čase a s použitím téhož vzorku. V případě nesouladu mezi výsledky zjištění a identifikace získanými u potahovaných osiv se potah osiv odstraní a osiva se otestují znovu.

4. **Testovací metody pro zjištění a identifikaci dotčeného škodlivého organismu na rostlinách určených k výsadbě s výjimkou rostlin určených k výsadbě odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, a na dotčených plodech**

Za účelem zjištění dotčeného škodlivého organismu na rostlinách určených k výsadbě, s výjimkou rostlin určených k výsadbě odrůd *Capsicum* spp., o kterých je známo, že jsou vůči dotčenému škodlivému organismu odolné, a na dotčených plodech, se provede jedna z následujících testovacích metod:

— ELISA, pouze v případě materiálu s příznaky,

— běžná polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí s použitím primerů Alkowni *et al.* (2019),

([1]) Protokol Mezinárodní federace pro osiva (Mezinárodní iniciativa pro zdraví osiva zeleniny (ISHI-Veg)).

— běžná polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí s použitím primerů Rodriguez-Mendoza *et al.* (2019),

— polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí v reálném čase s použitím primerů a sond popsaných v protokolu ISF (2020) ([2]),

— polymerázová řetězová reakce s reverzní transkripcí v reálném čase s použitím primerů a sond Menzela a Wintera (*Acta Horticulturae*, v tisku).

V případě pozitivního výsledku zjišťovacího testu se za účelem potvrzení identifikace provede druhá testovací metoda odlišná od metody použité pro zjištění, a sice s pomocí jedné z výše uvedených metod polymerázové řetězové reakce s reverzní transkripcí a s použitím téhož vzorku.

([2]) Protokol Mezinárodní federace pro osiva (Mezinárodní iniciativa pro zdraví osiva zeleniny (ISHI-Veg)).